

Hollandse Kade NS-wandeloct

Beschrijving van de wandeloct

Inleiding

Het Wandelpad-LAW heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze NS-wandelocten volgen een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW).

De wandeling Hollandse Kade loopt samen met een deel van het Floris V-pad (LAW 1-3, Amsterdam-Bergen op Zoom, 245 km) en een stukje Marskramerpad (LAW 3, Bad Bentheim-Den Haag, 360 km). De route begint op station Woerden en is tot station Breukelen ongeveer 17 km lang. U kunt de tocht inkorten tot 12 km door de bus naar Putkop te nemen en hier te beginnen of door in Kockengen de bus terug te nemen naar Utrecht of Woerden. De route gaat gedeeltelijk over grasdijken en onverharde kades. Het gras kan hier en daar lang zijn en de ondergrond modderig. Een deel van de route gaat over terrein van particuliere eigenaren. Iedere wandelaar wordt daarom verzocht de gastvrijheid te respecteren. Houd de hond aan de lijn, sluit de hekken en verstoort de rust niet.

Horeca onderweg

In Woerden zijn meerdere horecagelegenheden. Op het station is alleen

een Kiosk. Na 6 km in Putkop bevindt zich Het Wokpaleis net iets van de route af (alle dagen open vanaf 13 uur, zaterdag en zondag vanaf 12 uur. Lunch op reservering en diner vanaf 17 uur). In Kockengen, na 12 km, vindt u cafetaria De Voorstraat (woensdag t/m zaterdag geopend vanaf 11 uur (zondag vanaf 12 uur). Eveneens in Kockengen vindt u in een gereestaureerd kerkje Abrona Kunst & Koffie. Hier kunt u terecht voor koffie, kleine lunchgerechten en een kunstexpositie, geopend van maandag t/m zaterdag van 10-16 uur. Vlak voor station Breukelen komt u langs Hotel Breukelen, waar u dagelijks terecht kunt voor een hapje en een drankje.

Openbaar vervoer tussen station en wandeloct

Als u de wandeling wilt inkorten tot 12 km, kunt u vanaf station Utrecht of Woerden (vertrek vanaf de centrumzijde van het station) buslijn 128 van Connexion naar Putkop nemen en daar de wandeling beginnen. Lijn 128 rijdt van maandag t/m zaterdag 2x per uur, op zondag 1x per uur. U kunt de wandeling ook na 12 km beëindigen bij bushalte De Dreef in Kockengen. Hier stopt lijn 143 van Connexion, richting station Breukelen of Woerden. Deze bus rijdt 2x per uur en op zondag 1x per uur. Vanaf De Dreef in Kockengen rijdt lijn 127 van Connexion naar Utrecht Centraal (ma t/m za 1x per uur, zo 1x per 2 uur vanaf 09.55 uur met een overstap in Vleuten). Bel voor nadere inlichtingen over de dienstregeling 9292 OV Reisinformatie, 0900-9292 (€ 0,70 per minuut) of kijk op internet: www.9292ov.nl of www.ns.nl.

① Woerden

De Oude Rijn was de noordgrens van het Romeinse Rijk. De Romeinen hadden in Woerden een grensfort, het Castellum Laurum. In 2003 werden overblijfselen van een geroid Romeins vrachtschip in Woerden ontdekt. Het werd gebruikt om Duitse natuursteen (tuf en basalt) naar Nederland te vervoeren. In de 2e eeuw na Christus werden de Romeinse hout-aarde-leem kampementen namelijk

omgebouwd tot stenen forten.

In de 12e eeuw liet de Bisschop van Utrecht een slot bouwen als extra grensversterking tegen het Graafschap Holland. Floris V, graaf van Holland zag echter ook wel wat in het slot. Hij zelf moest dit met de dood bekopen, maar het slot bleef in Hollandse handen, werd versterkt met muren en grachten en in de 14e eeuw verrees een kasteel. De stad Woerden profiteerde van de ligging aan de Oude Rijn, een belangrijke handelsroute. Maar gelegen aan de grens van Holland werd het belegerd door de Spanjaarden, bezet door Franse troepen en geplunderd door Napoleon.

 U verlaat het station aan de centrumzijde en gaat rechtdoor. Weldra ziet u links een brede singelgracht. Nog geen 100 meter verder, vóór een brug rechtsaf naar beneden. U gaat een jaagpad op langs het water (Oude Rijn). Daarbij keert u de spitse kerktoren van Woerden de rug toe. U blijft het jaagpad consequent (ongeveer 6 km) volgen tot Putkop.

② Jaagpad

Het jaagpad was het eerste langeafstandsjaagpad in Holland. Het kwam in 1664 tot stand tijdens het driestedenoverleg Leiden-Woerden-Utrecht. De aanleg was voor die tijd een kostbare zaak, omdat er meer dan 100 bruggen moesten worden gebouwd. Deze kosten werden gecompenseerd door tolgeld te heffen. Zoals blijkt uit de tekst op een destijds uitgegeven legpenning, bestond er nogal wat verzet tegen het jaagpad: 'Het jaegpadt lang verwaght, Spijt wangunst, nu volbracht, Spijt boeren domme kraght, Siert aan den Rijn drie steeden'. Naar dit voorbeeld kwamen er meer jaagpaden, en dientengevolge ook trekschuitverbindingen. In de scherpe bocht van de rivier (na ca. 1,5 km) staat nog een 'rollepaal' uit de tijd van de trekschuit. Deze diende om de schuit nog even rechtuit

te laten varen, terwijl het jaagpad de bocht al om was. Overigens herinnert de naam Oude Rijn aan de tijd ver voor onze jaartelling, toen de Rijn nog langs Utrecht naar de zee bij Katwijk stroomde.

 Even na het betonnen hectometerpaaltje 39,4 eindigt het jaagpad in Putkop op een asfaltweg zo'n 150 meter voor een spoorlijn. Hier onmiddellijk linksaf brug over de Oude Rijn, provinciale weg oversteken en linksaf het fietspad volgen. (Voor het restaurant in Putkop gaat u hier 250 meter rechtsaf.) Na ongeveer 200 meter gaat u rechtsaf de Gerverscop in. In de bocht de Wildveldseweg negeren. U loopt langs een gemaal. Waar de verharde weg (Gerverscop) een haakse bocht naar rechts maakt, bij huisnummer 5A, gaat u linksaf het bruggetje over. U passeert een huis aan uw rechterhand en loopt de Hollandse Kade op.

③ Kaden

De Hollandse Kade is een van de karakteristieke houtkaden in het Hollandse en Utrechtse veenweidegebied. Een kade is een lijnvormige, aarden waterkering van geringe hoogte. De bij de ontginning in cultuur gebrachte gronden werden door middel van deze kaden beschermd tegen wateroverlast. Ze werden vaak beplant met geriefhout. Paden over de kaden dienden tevens als schouwpad. De kaden bleven in gemeenschappelijk eigendom en beheer van de boeren. De Hollandse Kade is een belangrijke inspiratiebron geweest voor de verhalen van de schrijver Koos van Zoomeren.

 Dit deel van de Hollandse Kade is een ruig, smal paadje tussen bomen en struiken. Aan het einde, bij een bankje, gaat u rechtsaf een smal asfaltfietspad - ook Hollandse Kade - op. Na ruim 1 km volgt een driesprong met een bank. Hier rechtsaf het fietspad vervolgen.

4 Strokenpatroon

Op de topografische kaart is heel goed het typische strokenpatroon van dit polderlandschap te zien. Rechte sloten, soms wel acht meter breed, doorsnijden het gebied en verdelen het land in regelmatige lange stroken. Het strokenpatroon herinnert aan de ontginning van dit oude veengebied, zo'n 1000 jaar geleden. Dit gebeurde gewoonlijk bloksgewijs vanuit de hogere delen langs de Oude Rijn of de Vecht of vanuit door het veen gegraven wateringen. Dit type verkaveling wordt ook wel boerderijstroken of copen genoemd. Het woord 'cope' is in veel plaatsnamen nog terug te vinden, zoals Gerverscop, Heicop, Nieuwkoop.

 Het fietspad eindigt na ruim 1 km op een asfaltweg. Hier linksaf (Rodendijk). Waar, na circa 100 meter, de Rodendijk met een bocht naar links overgaat in Wagendijk, gaat u rechtsaf door een hek, met het pad mee linksaf langs de Bijleveld. Na 500 meter komt u via een hek uit op een asfaltweg (Schutterskade). Oversteken en rechtdoor, door het gras. Bovenop het dijkje neemt u het voetpad rechtsaf. Na een bocht naar links gaat het paadje recht op Kockengen af.

 Wanneer u tussen 1 april en 1 juli deze wandeling maakt, dient u een alternatieve route te nemen i.v.m. het broedseizoen: *U blijft De Rodendijk, na de bocht Wagendijk geheten, volgen. 500 meter verderop, een asfaltweg naar rechts (Schutterskade) negeren. Enkele meters verder gaat u rechtsaf, een onverhard voetpad over een dijkje. Aan uw linkerhand is een vaart. Na een bocht naar links gaat het paadje recht op Kockengen af.*

5 Kockengen

Kockengen is een heel oud dorp, gelegen tussen de schilderachtige waterlopen de Heicop (gegraven in 1385) en de Bijleveld (gegraven

in 1413). Het is waarschijnlijk ontstaan op de oostoever van een veenstroompje, dat hier in het met elzenbroek begroeide veengebied liep. Kockengen heeft tijdenlang, vooral op religieus gebied, een centrumfunctie vervuld. De fraaie dorpskerk, de Maria Hemelvaartkerk, daterend van voor 1350, symboliseert dit nog. In de 15e eeuw kreeg deze door wonderbaarlijke genezingen grote bekendheid als bedevaartskerk. De eenbeukige bakstenen kruiskerk is met zijn gebrandschilderde ramen en een prachtig interieur een van de fraaiste dorpskerken van de provincie Utrecht. In een kleinere, gerestaureerde kerk (Nieuwstraat 12) kunt u een bezoek brengen aan Abrona Kunst & Koffie, een dagbestedingsproject voor mensen met een verstandelijke beperking (zie ook horeca onderweg). De wisselende expositie, die vrij toegankelijk is, toont werk uit het eigen atelier en van kunstenaars uit de omgeving.

 U loopt langs het water tot een brug in het dorp. Ga linksaf de brug over (voor bushalte lijn 127 naar Utrecht hier rechtsaf) en bij wegwijzer Y-933 rechtsaf, de Voorstraat. U gaat 200 meter verderop weer rechtsaf, de Nieuwstraat in, dan de witte ophaalbrug over en direct linksaf het dijkpad op langs het water. Het dijkpad steeds blijven volgen, onder de provinciale weg (N 401) door. Net voor de N 401 kunt u een uitstapje maken door het polderreservaat Kockengen. 200 meter na de N 401 gaat het pad haaks naar rechts (t.z.t. komt hier rechtdoor een trekveer waar het Floris V-pad gebruik van gaat maken. U vervolgt de beschreven route haaks naar rechts via het eveneens wit-rood gemarkeerde Marskramerpad naar station Breukelen). Deze grasdijk leidt langs een oud gemaal naar het dorp Portengensebrug. Bij de brug uw weg rechtdoor aan dezelfde kant van het water vervolgen over een asfaltweg (Galgerwaard).

U loopt bijna 2 km langs het water (Grote Heicop) naar de volgende brug. Hier rechtsaf. Bij de rotonde 2 maal de weg oversteken en over het fietspad linksaf onder de A2 doorgaan (vanwege verbreding van de A2 zijn er werkzaamheden, waarvan de wandelaar enige hinder kan ondervinden). U komt langs een molen en bereikt even verder station Breukelen.

- ⑥ **Kortrijkse Molen**
De Kortrijkse Molen is een goed gerestaureerde wipwatermolen oftewel 'Spinnekop'. Hij staat er tussen wegen, hoogspanningsleiding en spoorweg wat verloren bij. De molen draait meestal op zaterdagen en is dan voor bezoek geopend.